

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія
Лубенський фінансово-економічний коледж**

V Науково-практична конференція

**«Економіка, облік, фінанси та право: аналіз
тенденцій та перспектив розвитку»**

(5 грудня 2019 р.)

м. Лубни 2019

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»
матеріали V науково-практичної конференції**

УДК [33/.34+657]:005.745

Е 40

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії (протокол № 4 від 16.12.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Безкровний О.В.** - к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів;
- **Дорошенко А.П.** - к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів;
- **Канцедал Н.А.** - к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів;
- **Орошан Т.А.** – директор Лубенського фінансово-економічного коледжу;
- **Джура В.В.** – заступник директора з навчальної роботи;
- **Кухта К.О.** – к.е.н., викладач коледжу, координатор студентського наукового товариства;

Економіка, облік, фінанси та право: аналіз тенденцій та перспектив розвитку: зб. матеріалів Vнаук.-прак. конф. (5 грудня 2019 р., Лубни). Лубни, 2019, 85 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Економіка, облік, фінанси та право: аналіз тенденцій та перспектив розвитку» увійшли напрацювання теоретичних та прикладних досліджень актуальних питань економіки, обліку,

© Колектив авторів

© Полтавська державна аграрна академія, факультет обліку та фінансів

© Лубенський фінансово-економічний коледж ПДАА

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»
матеріали V науково-практичної конференції**

ЗМІСТ

РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Бутенко Ю.О.	5
ПОНЯТТЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЇЇ СУТЬ ТА	
ФУНКЦІОНУВАННЯ	
Дем'яненко Є.В.	10
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, АУДИТ, КОНТРОЛЬ	
Ілляшенко Н.В.	15
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Клепиця С. В.	17
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ	
ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	
Коваль С. М.	20
ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У	
ГОСПОДАРСЬКОМУ ОБОРОТІ	
Ковтун І.О.	22
ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНА СКЛАДОВА АКТИВІВ ЯК ОСНОВА	
СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Камбулова О.О	27
РЕЗЕРВ СУМНІВНИХ БОРГІВ: НОРМАТИВНЕ ОБГРУНТУВАННЯ	
ОБЛІКУ	
Костенко А.Д.	30
ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ	
Костенко А.Д.	33
РОЛЬ І ФУНКЦІЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ У РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	
Мауер Д.Р.	34
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	
ПРОДУКЦІЇ	
Мауер Д.Р.	38
ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	
Махно С. В.	42
РАХУНКИ В СТАНДАРТІ ІВАН: ЩО ПОВИНЕН ЗНАТИ	
БУХГАЛТЕР ТА ЯК ЦЕ ВПЛИНЕ НА СПОЖИВАЧІВ	
Орленко А.Д.	46
КАМЕРАЛЬНА ПЕРЕВІРКА З ВИКОРИСТАННЯМ	
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Обуховський І.О.	48
ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ З	
МЕТОЮ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	
Павлов А.В.	52

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»**

матеріали V науково-практичної конференції

**МЕДИЧНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

Писанка В.О. 54

**ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
КРАЇНИ**

Писанка В.О. 57

**ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ВІДПУСКНИХ ПРАЦІВНИКІВ
БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ**

Ряса В. Ю. 61

ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЇ «БУХГАЛТЕР» В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Рубець Є., Тупова І. 66

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ

Сацька К.В. 69

ЖИТЛОВЕ СУБСИДЮВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сорокатиї В. М. 73

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМ РОЗРАХУНКІВ У МІЖНАРОДНІЙ СФЕРІ

Телятник М. Ю. 77

**ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ДЕБІТОРСЬКОЇ
ЗАБОРГОВАНOSTІ**

Чернуха А. В. 80

ПОТРЕБА ПІДПРИЄМСТВА У КАПІТАЛІ

Шамрай К.Г. 82

ЖИТЛОВЕ СУБСИДЮВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сорокати В. М.

здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Науковий керівник Дорошенко О.О. – к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту, Полтавська державна аграрна академія

Житлове субсидювання складає важливу статтю витрат під час складання державного бюджету. В наш час, уряду вкрай необхідно змінити процес виплат житлових субсидій для населення. Стара система соціальних допомог розраховувалася як різниця між розміром суми за житлові комунальні послуги за спожиті енергоносії та розміром обов'язкового відсотка платежу встановленого відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1156 «Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії» [3].

В жовтні 2014 р. уряд запровадив нові – більш спрощені правила нарахування субсидій для малозабезпечених верств населення. Даний механізм нарахування субсидій передбачає індивідуальний розрахунок відсоток обов'язкового платежу для кожної сім'ї залежно від їх розмірів доходу. Даний порядок нарахування субсидій повинен був підштовхнути українців до енергозбереження, так як субсидія нараховується від соціально-нормативних потреб суспільства, а не від фактичного розміру спожитих житлових послуг. За прогнозами уряду, кількість споживачів субсидії повинна була поступово зростати, а за приростом кількості споживачів будуть зростати видатки бюджету з надання соціальних послуг.

В 2016 р. постановою Кабінету міністрів України № 319 від 27.04.2016 року була доповнена норма нарахування субсидій за рішенням комісії особам, які не зареєстровані, але фактично проживають у помешканні на підставі договору найму житла.

Впровадження даних змін пов'язане з тим, що у більшості користувачів житловими комунальними послугами були відсутні засоби обліку ЖКП та кількість зареєстрованих осіб значною мірою відрізнялося від кількості осіб, що орендували житло, це ускладнювало розрахунок житлової субсидії через невідповідність реальної кількості спожитих послуг. Відтепер оплата за отримані послуги нараховувалася на ту кількість осіб, які беруть в оренду житлове приміщення. При цьому не варто було відкривати спеціальні особові рахунки на оплату житлових послуг на того, хто орендує житло [1].

Для подальшого стимулювання населення до енергозбереження, в січні 2018 р. уряд запровадив монетизацію субсидій, тобто кожен хто оформив субсидію буде отримувати реальні гроші на спеціальні власні рахунки у

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»
матеріали V науково-практичної конференції**

банках для покриття своїх витрат на оплату житлових комунальних послуг. Це спонукатиме населення до більшої економії енергоресурсів, бо залишок коштів, що залишиться після оплати житлових послуг, залишатиметься на руках у населення яке, в свою чергу, зможе їх використати на свої побутові потреби.

Дані нововведення розпочало свою роботу з 1 січня 2019 року. На цей процес урядом було закладено в бюджеті 20 млрд. грн. Монетизація виплачується у два способи способи для різних верств населення, ті що вже мали субсидії отримують допомогу у вигляді доплати до зарплати або пенсії, а ті що оформлюватимуть субсидію вперше, ті будуть отримувати гроші на банківські рахунки в Ощадбанку [2].

Провівши розрахунки динаміки фактичного обсягу видатків бюджету України за період з 2014 року по 2018 рік та планового обсягу видатків на 2019 – 2020 рр. (табл. 1) варто відмітити, що відбулися різкі зміни у фінансуванні соціального забезпечення і захисту населення.

Таблиця 1

Обсяг та динаміка видатків Державного бюджету України на житлове субсидіювання населення

Показники	2014 р.*	2015 р.*	2016 р.*	2017 р.*	2018 р.*	2019 р.**	2020 р.**
Видатки на житлове субсидіювання населення, млн грн	9670,5	19220,6	48258,8	68794	73708,1	57047,3	48000
Темп зростання видатків на субсидії (порівняно з попереднім роком)	x	198,8	251,1	142,6	107,1	77,4	84,1
Загальний обсяг видатків Державного бюджету, млн грн	430217,8	576911,4	684743,4	839243,7	985842	1112100	1195000
ВВП, млн грн	1566728	1979458	1383182	2982920	3558706	4021890	4422360
Питома вага видатків на субсидії у загальній сумі видатків, %	2,248	3,332	7,048	8,197	7,477	5,130	4,017
Видатки на субсидії у % до ВВП	0,617	0,971	3,489	2,306	2,071	1,418	1,085

* - фактичні показники на основі річних звітів про виконання Державного бюджету за 2014 – 2018 рр.;

** - планові показники на основі Закону України Про Державний бюджет на 2019 р.;

*** - планові показники на основі Проекту Закону України Про Державний бюджет на 2020 р. (у другому читанні);

Джерело: розраховано автором на основі [4 - 7]

Аналізуючи розрахунки, виконані в табл. 1, варто відмітити, що протягом 2014 – 2018 рр. спостерігається тенденція до зростання величини видатків на житлове субсидіювання населення. Найбільший темп приросту ми бачимо в 2015 р. порівняно з 2014 р. (на 98,8 %) та в 2016 р. порівняно з

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»**

матеріали V науково-практичної конференції

2015 р. (в 2,5 рази). Це пояснюється тим, що ціна на газ в 2014 р. для побутових потреб споживачів становила 1098 грн / 1000 м³, в 2015 р. – зросла до 3600 грн / 1000 м³, а в 2016 р. вартість газу для населення склала 6900 грн / 1000 м³.

Проте протягом 2016 – 2018 рр. вартість газу для побутових послуг населення не змінювалася і склала 6900 грн / 1000 м³, а видатки на житлове субсидіювання населення мали тенденцію до зростання (в 2017 р. порівняно з 2016 р. – на 42,6 %, а в 2018 р. порівняно з 2017 р. – на 7,1 %). Такі темпи зростання обсягу видатків на житлове субсидіювання населення можна пояснити зміною вартості інших житлово-комунальних послуг (енергопостачання, водопостачання, водовідведення).

У жовтні 2018 р. Уряд з метою скорочення дефіциту бюджету та доведення ціни на газ до ринкового рівня прийняв рішення про чергове підвищення тарифу на газ для населення (до 8550 / 1000 м³). Проте в 2019 р. порівняно з 2018 р. спостерігаємо скорочення величини видатків на житлове субсидіювання населення на 22,6 %). На таку динаміку вплинули нововведення 2019 р., згідно з яким до сукупного середньомісячного доходу сім'ї при розрахунку обов'язкової частки плати за житлово-комунальні послуги включаються доходи членів подружжя (навіть за умови роздільного проживання чи місця реєстрації). Внаслідок таких змін скоротилася кількість субсидіантів, а відтак і абсолютна величина видатків з бюджету на субсидії. Аналогічна динаміка простежується і у відносних показниках (питома вага видатків на субсидії населенню у загальному обсязі видатків Державного бюджету, та відношення видатків на субсидії до величини ВВП).

Згідно з проектом Закону України (у другому читанні) величина видатків на житлове субсидіювання населення також буде мати тенденцію до скорочення – на 15,9 % порівняно з 2019 р. і становитиме 48 млрд грн. Таким чином, за рахунок нової системи нарахування соціальної допомоги по виплаті житлові комунальні послуги, вдалося зменшити навантаження на державний бюджет.

Ці зміни дозволили уряду зменшити видатки на соціальне забезпечення, що покращило облік нарахування житлових субсидій для населення. Так, в 2017 – 2019 рр. відношення видатків на виплату житлових субсидій по відношенню до ВВП мала тенденцію до зниження, що в свою чергу зменшує так зване «проїдання бюджету» яке погіршує економічне становище держави.

Монетизація субсидій має свої переваги та недоліки, що є звичайним явищем для нововведень в країні.

Головними перевагами даного способу надання допомоги є:

- отримувачі взмозі самостійно розпоряджатися наданими коштами у разі повної сплати за житлові комунальні послуги;
- дає змогу державним органам самоврядування спростити нарахування виплат по соціальному захисту;

«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»

матеріали V науково-практичної конференції

- зменшує питому вагу неправомірного відмивання грошей через додаткове висвітлення виплачених коштів через банківські установи та додаткового обліку руху грошових коштів, що виплачується населенню, яке раніше отримувало субсидії, як прибавка до основної зарплати чи пенсії.

В той же час варто вказати й на недоліки монетарної форми субсидій. Недоліком даного виду забезпечення є те, що держава має сплачувати рахунки за житлові комунальні послуги споживача за допомогою електронних розрахунків, а це призведе до невідповідності під час сплати споживачем житлових послуг за використані ресурси, так як вони можуть містити неточності. Також, недоліком даного нововведення для групи населення, яке отримуватиме кошти на особові рахунки в банках, є те, що для них держава надасть змогу їм розпоряджатися заощадженими коштами тільки після закінчення періоду виплат субсидій.

Ці дві проблеми є суттєвими для споживачів житлових послуг, так як при неправильній сплаті за житлові послуги, вони можуть отримати штрафні санкції за несвоєчасну або не повну оплату за спожиті послуги, та кошти які будуть необхідними в певний період виплат соціальної допомоги не зможуть бути використані на певні цілі людиною яка заощадила дані кошти для подальшого їх використання в побуті.

Отже, з плином часу уряду необхідно кардинально робити зміни у розрізі видатків бюджету. Неефективне використання запозичених коштів у міжнародних організаціях призводить до збільшення національного боргу України, що в свою чергу, призводить до погіршення соціального становища держави та зростанню витрат на соціальну підтримку населення яке стало не в змозі оплачувати свої потреби. Тому, уряду України потрібно запроваджувати більш жорсткий контроль за виплатами державних коштів населенню, що отримують субсидії або пільги за для зменшення можливих втрат коштів, що, в свою чергу, може привести до гіперінфляції в країні.

Список використаних джерел:

1. Нові норми субсидіювання: як змінили нарахування компенсації орендарям. Веб-сайт. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-novye-normy-subsidirovaniya-kak-izmenili-nachisleniya-kompensacii-arendatoram>

2. Все, що потрібно знати про монетизацію субсидій. Радіо Свобода. Веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29679673.html>

3. Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 р. № 848. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-95-%D0%BF>.

**«ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА ПРАВО: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ»
матеріали V науково-практичної конференції**

4. Валовий внутрішній продукт в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>.

5. Державний бюджет України URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/>.

6. Про Держаний бюджет України на 2019 р.: Закон України 23.11.2018 р. № 2629-VIII. *Верховна рада України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>.

7. Про Держаний бюджет України на 2020 р.: Проект Закону України 14.11.2019 р. № 2000. *Верховна рада України*. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66853.

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМ РОЗРАХУНКІВ У МІЖНАРОДНІЙ
СФЕРІ**

Телятник М. Ю.

*здобувач вищої освіти ОКР «Бакалавр» Спеціальності «Фінанси банківська
справа та страхування»*

Полтавська державна аграрна академія

*Науковий керівник **Бражник Л.В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів і
кредиту,*

Полтавська державна аграрна академія

При укладанні будь-якої зовнішньоторговельної угоди кожний підприємець намагається повністю задовольнити свої інтереси від неї та максимізувати певну вигоду. Однією з головних проблем є вибір найбільш оптимальної форми міжнародних розрахунків за поставлену продукцію чи надані послуги, яка не тільки була зорієнтована на повне та швидке надходження коштів до підприємця, а й забезпечувала належний рівень взаємного та банківського контролю виконання договірних зобов'язань, а також була б своєрідним захисним засобом від нестабільності економічної та політичної ситуації в країні, валютних ризиків, неплатоспроможності та недобросовісності партнера.

Питанням міжнародних розрахунків присвятили свої роботи багато науковців та вчених, серед них: Бердар М. М., Д'яконова І. І., Іваненко І. А., Кіндрацька Л. М., Линник В. Г., Мороз А. М., Макаренко М. І., Рибіна Л. О., Соловей Н. В. та інші.

Форми розрахунків у міжнародній сфері можна розглядати, як врегульовані законодавством країн-учасниць способи виконання грошових зобов'язань за зовнішнім економічним контрактом. Міжнародні розрахунки, у свою чергу, являють собою цілісну самостійну систему, яка пов'язана з рухом між країнами товарно-матеріальних цінностей, грошей. Усі форми розрахунків можна умовно розділити на документарні та не документарні, які також поділяються на різні складові [1, с. 327].